

gomiec codzienny

Wilno
NIEDZIELA

28 marca 1943

Nr. 522

Cena w Wilnie 5 fen.

Atak bolszewicki na przyczółek mostowy Kubań spełził na niczym

Odparto silne ataki w południowym i środkowym Tunisie. — Trzy okręty handlowe trafione przez bomby u wybrzeży Algieru

Z Kwatery Głównej Führe-
ra, dnia 27 marca.

Naczelne Dowództwo Sił
Zbrojnych podaje:

Atak nieprzyjaciela na pół-
nocnym froncie przyczółka
mostowego Kubań został krwa-
wo odparty, przy czym znisz-
czono liczne czołgi.

Słabsze ataki bolszewików
na południe od jeziora Łado-
ga spełziły na niczym. Stanowis-

ka wypadowe zostały części-
wo zniszczone przez ogień ar-
tylerii.

W środkowym i południo-
wym Tunisie przeprowadzają
przeważające siły nieprzyjaci-
la nowe silne ataki na stano-
wiska niemiecko-włoskie. Ata-
ki te zostały odparte w ciężkich
walkach, oddziały, które poczy-
niły lokalne wdarcia się, zosta-
ły otoczone.

Niemieckie samoloty bojo-
we zaatakowały port Algier
oraz konwój na obszarze mor-
skim u wybrzeży Algieru.
Trzy okręty handlowe zostały
trafione.

Bombowce angielskie zru-
czyły w nocy na 27 marca bom-

by kruszące i zapalające na kil-
ka miejscowości w zachodnich
Niemczech. Ludność poniosła
straty. Trzy nieprzyjacielskie
bombowce zostały zestrzelone.
Nieprzyjacieli stracił czwarty
samolot u wybrzeży Norwe-
gii.

Włoski komunikat wojenny

RZYM. (DNB). Włoski ko-
munikat wojskowy z piątku
ma następujące brzmienie:

Kwatera główna sił zbroj-
nych ogłasza:

W Tunisie odparto ponow-
ne ataki nieprzyjaciela. Zada-
ne nieprzyjacielowi straty
wzrosły do 294 jeńców, 65
czołgów i 16 armat.

Silne oddziały lotnictwa mo-
carstw Osi bombardowały kil-
kakrotnie skupienia samocho-
dów i czołgów. Zniszczono 20
czołgów.

W walkach powietrznych ze-
strzelili włoskie i niemieckie
myśliwce dziewięć nieprzyja-
cielskich samolotów. Trzy dal-
sze samoloty, trafione przez
jednostki marynarki wojennej
i przez lecące w ochronie kon-

woju myśliwce spadły do mo-
rza na wodach tunezańskich.

Dziesięć włoskich samolotów nie
powróciło do swoich baz.

Samoloty nieprzyjacielskie
ostrzelały ogniem karabinów
maszynowych pociągi i dwor-
ce kolejowe w Kalabrii i na
Sycylii. Doniesiono o trzech
zabitych i 13 rannych.

Ubiegłej nocy ostrzeliwały
samoloty nieprzyjacielskie
swoją bronią pokładową dwor-
ce kolejowe w Cisterna, Sezze,
Campoleone i w Littorii. Ofiar
nie było.

Obrona przeciwlotnicza w
Trapani zestrzeliła jeden nie-
przyjacielski samolot torpeda-
wy, który spadł koło Pachco.
Składająca się z 6 osób załoga
wzięta została do niewoli.

Również i Stany Zjednoczone oddają Europę na łup Moskwy

LIZBONA (DNB). „New
York Times” opublikował pe-
wien artykuł, wzięty od urzę-
dowej agencji informacyjnej
amerykańskiej, zawierający ofi-
cjalne przyznanie się Białego
Domu, że pragnienie współpra-
cy ze Związkiem Radzieckim
jest w Stanach Zjednoczonych
nie mniej silne, jak w Wielkiej
Brytanii i że tym samym Sta-
ny Zjednoczone również zgad-
dzają się na oddanie Europy
bolszewizmowi. Dosłownie tam
powiedziano, że Stanom
Zjednoczonym zależy na pozy-

skaniu zufania Związku So-
wieckiego. Ma się rozumieć,
że należy Związkowi Sowiet-
kiemu pozwolić, aby on sam
decydował o warunkach, jakie
„uważa on za potrzebne dla
określenia granic”. Tym sa-
mym należy odrzucić przypu-
szenie, jakoby Stany Zjedno-
czone odczuwały jakiegokolwiek
skrupuły, zdradzając swych
drobnych sojuszników i całą
Europę na rzecz bolszewizmu.

Gdy jednocześnie ogłasza
się światu, że Roosevelt zamie-
rza zwołać tak zwaną konferen-
cję w sprawach żywności-
wych, celem pomocy po wojnie
poszczególnym państwom Eu-
ropy, to jest to nic innego jak
próba, aby za pomocą tej mis-
ki soczewicy oszukać małe na-
rody, dając im nadzieję na od-
zyskanie utraconej suweren-
ności, której muszą one wyrze-
czyć się na rzecz bolszewizmu. O-
becnie Ameryka urzędowo
przez swe ostatnie oświadcze-
nie oficjalnie rozwiała opinię,
istniejącą jeszcze tu i ówdzie
wśród niektórych państw euro-
pejskich, jakoby chroniła ona
je od zakusów bolszewickich.

(„Königsberger Allg. Ztg.”).

SZTOKHOLM. (DNB). Z wy-
jaśnienia podsekr. stanu mini-
sterstwa wojny Hendersona
wynika, że w armii brytyj-
skiej wciąż jeszcze stosowane
są kary cielesne. Urzędowo
były one zniesione już w roku
1935. Henderson oświadczył,
że niestety doniesiono mu
o nowym wypadku stosowania
kary cielesnej, skutkiem cze-
go ministerstwo wojny wysto-
sowało wezwanie do wszyst-
kich dowódców z przypomnie-
niem, że karę cielesną skaso-
wano już od kilku lat.

Słowacka eskadra myśliwska osiągnęła 50 zwycięstwo w powietrzu

Pismo marszałka Rzeszy z wyrazami uznania

BERLIN. (DNB). Walcząca
na froncie wschodnim słowac-
ka eskadra myśliwska pod do-
wództwem kapitana Dumbala
osiągnęła w tych dniach 50
zwycięstw w powietrzu. Samo-
loty te zestrzelili dzielni sło-
waccy lotnicy, którzy wyróż-
nili się przede wszystkim tak-
że swoją niezmierną goto-
wością do walki podczas mi-
nionych zwycięskich walk od-
bijających na południowym od-

cinku frontu wschodniego, od
grudnia 1942 r. Z okazji tego
znacznego powodzenia bojowe-
go został dowódca eskadry,
kapitan Dumbala zamianowa-
ny przez słowackiego mini-
stra obrony Carlosa majorem.
M. Radek Rzeszy Goering wy-
stał do eskadry pismo, w któ-
rym z uznaniem podniósł o-
siągnięte sukcesy i wyraził
wszystkim członkom podieko-
wanie i uznanie za wybitną
pracę.

Przygotowania do utworzenia niezależnej Burmy

TOKIO (DNB). Prezes mi-
nistów Tojo podał do wiado-
mości parlamentu ważniejsze
punkty rokowań, jakie odby-
ły się z prezesem ministrow-
Burmy, Ba Maw'em. Według
poglądu Japonii, nowa, nieza-
leżna Burma winna obejmować
całe swe terytorium, za wyjąt-
kiem dystryktów Shan i Ka-
renn. Określenie ustroju poli-
tycznego tego nowego państwa
należy oczywiście pozostawić
samym burmańczykom, pomi-
mo to życzyłaby sobie Japonia

administracji prostej, a skutecz-
nej. Ba Maw na zaproszenie
rządu japońskiego przybył do
Japonii celem omówienia przy-
gotowań do utworzenia nieza-
leżnego nowego państwa bur-
mańskiego. Japonia spodziewa
się, że sami burmańczycy przy-
czynią się do zupełnego unie-
ależnienia i organizacji włas-
nego państwa, jako członek
wspólnoty interesów Wielkiej
Azji Wschodniej, z własnej
inicjatywy i poczucia odpowie-
dzialności.

Ibn Saud odmawia...

Zrozumiał niebezpieczeństwo angielskiej przynęty

ANKARA. Z Kairu donoszą
o próbach brytyjskiej dyploma-
cji zainteresowania Ibn
Sauda, względnie saudyjskiej
dynastii w Arabii, w rozwiąza-
niu zagadnienia syryjskiego.
Przez wciągnięcie dynastii sa-
udyjskiej w sferę intere-
sów syryjskich spodziewa się
widocznie dyplomacja brytyj-
ska zachwiania Arabii Sau-
dyjskiej w jej dotychczas kon-
sekwentnie przeprowadzanej
polityce neutralności i zbliże-
nia jej do znajdujących się
pod kontrolą brytyjską
państw arabskich w przedniej
Azji, przez co Londyn osiąg-

natby wzmoczenie wpływów
brytyjskich na całość polityki
saudyjskiej.
Ibn Saud, który widocznie
zrozumiał to tych brytyjskich
machinacji w odniesieniu do
Syrii, odmówił wszelkiego roz-
ważania propozycji brytyj-
skich. Komunikat amerykań-
ski o oddaniu przez Ibn Sauda
baz lotniczych do dyspozycji
Ameryki, został przez sfery
arabskie zdementowany. Cho-
dzi tu widać o próbną balonik
polityki Stanów Zjednoczo-
nych, która również i w tam-
tejszych sprawach się miesza.
(„Preussische Zeitung”).

Oszczędności marynarzy norweskich zatrzymano dla ich wydatkowania na zbrojenia anglo-amerykańskie

OSLO (DNB). Jak dowia-
duje się „Norsk Telegram
Byraa” z Nowego Jorku, drob-
ne oszczędności marynarzy nor-
weskich, zmuszonych do zę-
lugi z narażeniem życia, są
bez ich zgody używane dla op-
łacenia anglo-amerykańskich
wydatków na zbrojenia. Wed-
ług tej wiadomości, zarządze-
nie takie wywołało oburzenie
i rozgoryczenie wśród tych ma-
rynarzy. Agencja norweska w
Oslo może opublikować w
związku z tym dokładne cy-
fry oszczędności, potrąconych
przymusowo od poborów ma-
rynarzy norweskich w tym ce-
lu. I tak, do końca r. 1942 za-
trzymano na rachunek t. zw.
podatku — 1,32 milionów fun-

tów szterlingów w Londynie i
2,39 miliony dolarów w No-
wym Jorku. Na koniec t. zw.
rodzinnym, będącym instytu-
cją przymusową w Londynie
w tym samym czasie znajdowa-
ło się 1,3 milionów funtów,
a w Nowym Jorku 2,34 miliony
dolarów.

Doniesienie N. T. B. znalaz-
ło szeroki odgłos w prasie nor-
weskiej. Gazety podkreślają
fakt, że oszczędnościami ma-
rynarzy norweskich są opędza-
ne wydatki na zbrojenia i ci
ludzie muszą zadowolić się wy-
sluchiowaniem obietnic, wed-
ług których ich pieniądze cięż-
ko zarobione z narażeniem ży-
cia, będą wypłacone dopiero
po wojnie.

Skuteczny atak na sowieckie lotniska

BERLIN. (DNB). Niemiec-
kie samoloty niszczycielskie
zaatakowały niespodziewanie
z doskonałymi rezultatami
26. II na południe od Waluiki
przyfrontowe lotnisko sowiec-
kie, wypełnione licznymi sa-
molotami.

Z naszego lotu zaatakowały

samoloty bombami i bronią
pokładową skupione samoloty
i zniszczyły 10 samolotów bo-
lszewickich, w tym wielomo-
torowe bombowce. Pewna
ilość dalszych samolotów zo-
stała uszkodzona przez po-
ciski armatnie. Wszystkie sa-
moloty niemieckie powróciły

Nowe potwierdzenie

zdrady Europy przez przeciwników Osi
Wschodnia półkula dla bolszewików, zachodnia — dla Stanów Zjednoczonych

SZTOKHOLM. (DNB). „Sko-
ra, Niemcy zostaną zniszczone,
Związek Radziecki zapanuje
nad wschodnią półkulą, a Sta-
ny Zjednoczone nad zachod-
nią” — tak pisze nowojor-
skie czasopismo „United Sta-
tes News” w numerze z 25
marca.

To, że Europa, kontynent
starej kultury ma być oddany
bolszewizmowi, stanowi nie
tylko w zdradzieckiej Anglii
Churchilla, lecz także w raju
płutokratycznym Roosevelta
fakt postanowiony. Anglia i
jei imperium jest już od dawna
zaksięgowana w Stanach Zje-
dnoczonych, przyłączona ona

zostanie pod władanie zachod-
niej półkuli jako zdobycz obec-
nej wojny. Europa z jej tysią-
ce lat trwającą kulturą odda-
na zostanie Stalinowi. Podob-
nie, jak w Karelii, w państ-
wach bałtyckich, w Besarabii
a niedługo w Hiszpanii, mają w
przyszłości oprawy GPU
mieć swobodę rządzenia się
we wszystkich krajach euro-
pejskich. Tak wyobrażają so-
bie koniec tej wojny w Wa-
szyngtonie i w Nowym Jorku.
Przy czym zapomina się w
każdym razie o wzięciu pod u-
wagę armii niemieckiej jako
waleu ochronnego Europy.

Zeznania uratowanych ze storpedowanego statku

LIZBONA (DNB). Z ze-
znań przybyłych tu rozbitków
amerykańskiego statku „Kay-
steam” wynika, że ten amery-
kański statek transportowy z
ładunkiem materiałów wojen-
nych znajdował się w drodze
z Nowego Jorku do Anglii.
Uderzenie torpedy wytrąciło
go z karawany statków konwo-

jowanych. Członkowie załogi
tego transportowca zeznali jesz-
cze, że podczas przejazdu mię-
dzy wyspami Azorskimi aż do
Lizbony stale widzieli na mo-
rzu trupy ludzi utopionych i
szczątki statków. Prawdopo-
dobnie były to szczątki zato-
pionych statków, płynących
w tej samej karawanie stat-
ków, co i „Kaysteam”.

Działania wojenne Japonii

TOKIO (DNB). Nad granicą
burmańsko-indyjską na północy
doszło 23.3 do ciężkich walk
powietrznych między japoń-
skimi a brytyjskimi i amerykań-
skimi samolotami. W ciągu trwają-
cych z górą dwie godziny
walk zestrzelili Japończycy
przy stracie trzech tylko włas-
nych maszyn 16 nieprzyjaciels-
kich samolotów, w tej liczbie
czteromotorowych bombowców
najnowszej amerykańskiej
typu.

Tego samego dnia zaatakowa-
ły bombowce japońskie waż-
ne indyjskie miasto przemysło-
we Jamdżepur w Orissa i wy-
wołały w tamtejszych zakła-
dach przemysłowych ciężkie
spustoszenia. Znajdujące się
tam fabryki Tata, odgrywające
w brytyjskim przemyśle
zbrojeniowym w Indiach wy-
bitną rolę, zostały wielo celny
mi bombami mocno uszkodzo-
ne. Nowoczesna stalownia i
koksownia przemieniły się po-
nalocnie w kupę dymiących
gruzów. Z tego ataku powróci-

ły wszystkie japońskie samolo-
ty do swych baz.

TOKIO. (DNB). Japońska
cesarska kwatera główna ko-
munikuje: jednostki japoń-
skiej broni powietrznej bom-
bardowały w dniu 21 marca
lotnisko nieprzyjacielskie Fe-
ni, położone o 91 km. na pół-
nocno-zachód od Czittagong,
a w dniu 25 marca lotnisko
koło Czittagongu. W Feni za-
palono 3 samoloty nieprzyja-
cielskie, znajdujące się na zie-
mi, a 9 innych zniszczono, w
Czittagongu zaś zniszczono 9
samolotów nieprzyjacielskich
na ziemi i zniszczono urządze-
nia wojskowe, poza tym zapa-
lono kilka składów z paliwem.
Po stronie japońskiej strat nie
było.

TOKIO. (DNB). Japoński
minister marynarki podał
szczegóły o atakach, dokonanych
przez grupę japońskich
specjalnych łodzi podwod-
nych w dniu 31 maja 1942 na
port w Sydney i zatokę Die-
go Suarez na Madagaskarze.
Jakkolwiek nie było możliwości
ścisłego stwierdzenia wyni-
ku ataków tej grupy łodzi

podwodnych, to jednak należy
uważać, że łodziom japońskim
udało się przedostać się do
portu sydneyjskiego. O godzinie
7 wieczorem wszystkie
reflektory przeszukiwały port
w ciągu pół godziny. Przeciwnik
później powiadomił, że po-
legli marynarze japońscy byli
pochowani z honorami woj-
skowymi.

Zatoka Diego Suarez była
zaatakowana o godzinie 2.20
z rana według wiadomości ra-
dowych tych łodzi podwod-
nych. Z faktu, że od tego cza-
su nie widziano tam ani jed-
nego nieprzyjacielskiego pan-
cernika lub krążownika, oraz
z odmowy admiralisty brytyj-
skiej podania do wiadomości
rozmiarów strat angielskich,
można wnosić, że atak odbył
się z powodzeniem; pewna
część załogi łodzi podwodnych
nawet wylądowała i poległa
w bitwie z tamtejszym garni-
zonem. Doświadczenie tych
obydwoch ataków marynarka
japońska wykorzystała od
tamtego czasu, tak że obecnie
istnieje nawet możliwość pew-
nego powrotu takich łodzi
atakujących.

Bardzo silna nieufność i bardzo wielka troska

Brytyjskie kłopoty tonażowe. Wojna to interes dla Stanów Zjednoczonych

BERLIN. (DNB). „Nie zaoszczędziliśmy dotychczas wcale okrętów, lecz żyliśmy z kapitału” — w ten sposób pisze angielski generał Douglas Brownrigg w argentyńskiej gazecie „Nacion”. W ten sposób obala on twierdzenie brytyjskiej i amerykańskiej propagandy, że doki amerykańskie i angielskie budują więcej okrętów, aniżeli ich zatapiają niemieckie łodzie podwodne. Podobnie jak Brownrigg również i szerokie warstwy społeczeństwa w Londynie i w Waszyngtonie z największą nieufnością odnoszą się do chętnych zapowiedzi Henry Kaisera. Sytuację w żegludze handlowej ocenia się z wielką troską. Rzeczoznawcy podkreślają przy tym, że zagadnienie nowych okrętów stanowi tylko część ogólnego problemu. Taką samą wagę jak strata okrętów posiada też strata marynarzy i żołnierzy, materiału wojennego i środków żywności.

Po katastrofalnych stratach brytyjskiej i amerykańskiej floty handlowej w ostatnich tygodniach barometr nastrojów snadź gwałtownie na „złą pogodę”. Również kierownik urzędów amerykańskiej żegludgi, admirał Emery Land, stał się obecnie bardzo ostrożny i powściągliwy. Wnawadzie w wywiadzie, udzielonym piśmie „Daily Sketch” przytacza on jeszcze liczbę amerykańskiej propagandy w sprawie zamierzonej budowy okrętów, oświadcza jednak również, że Anglia i Stany Zjednoczone nie posiadają widocznie dostatecznej ilości okrętów, a wi-

dać to z trudności przy wydawaniu towarów na kartki w Anglii i ze spadku handlu w Środkowej i Południowej Ameryce.

Land podkreśla rosnącą siłę niemieckich łodzi podwodnych pod względem ich liczby, materiału, dzielności załóg i uzbrojenia. Ma on nadzieję tylko, że Stany Zjednoczone i Anglia istotnie zatopią tyle łodzi podwodnych jak podają. Tajemniczo mówi on o nowych planach zwalczania łodzi podwodnych, z których dwa może on wyjąć. Są one:

1. Budowa większego statku typu Kaisera. Okręt ten będzie miał więcej stanowisk dla dział i więcej urządzeń ochronnych i przy większej szybkości winien być trudniejszy do zaatakowania.

2. Znaczne wzmocnienie w okrętach konwojujących. Te nowe typy okrętów na dalekie fronty oceaniczne mają być oddane do służby w jesieni.

Przy bliższym rozważaniu obydwu te plany Landa upadają. W Anglii i w Stanach Zjednoczonych stale powtarza się czynniki urzędowe, że szybsze okręty wymagają większego użycia materiału, motorów, załogi i czasu budowy a posiadają mniejszą przestrzeń użytkową. Jeśli za tym budowa no szybsze okręty, to wszystkie fantastyczne obliczenia co do nowych okrętów załamałyby się w Stanach Zjednoczonych. Poza tym okazało się, że niemieckie łodzie podwodne dawały sobie zawsze radę ze słabszymi okrętami handlowymi.

Wspomniawszy o okrętach konwojujących poruszył Land najdrażliwszą i wcale nie rozwiązana sprawę sporną między Stanami Zjednoczonymi a Anglią. Minister marynarki amerykańskiej Knox oświadczył niedawno chętnie, że St. Zjednoczone myślą o programie budowy floty wojennej dla pięciu oceanów. Brakuje tylko korwet. Pierwszy lord brytyjskiej admiralicji Alexander podkreślił natomiast jakiś czas temu, że na pierwszy plan wysuwa się potrzeba budowy okrętów konwojujących i że należy ją przeprowadzić kosztem tonażu handlowego. Z zestawienia tych dwóch oświadczeń militarno-politycznych wynika z matematyczną ścisłością, że Anglia została zmuszona przez Stany Zjednoczone do wzmocnionej budowy okrętów konwojujących. Amerykanie nie myślą o zaniechaniu swoich przegromnych planów budowy floty wojennej dla pięciu oceanów i o zrezygnowaniu ze swego przodującego stanowiska pod względem floty handlowej. Dla lepszej ochrony owych transportów z materiałami wojennymi i środkami żywnościowymi żądają oni od Anglii więcej okrętów konwojujących. Ta niedwój panująca na morzach Anglia zająta jest ponad to reparaacją uszkodzonych okrętów handlowych i wojennych, tak że nie może myśleć o rozbudowie obydwu flot.

Admirał Land zna zbyt dobrze kłopoty Anglików. Dla tego powiada on: „Moja angielscy przyjaciele pytali mnie często o sprawę żegludgi handlowej po wojnie. Wiedza oni, że obstaranie przewoźnym udziałem Stanów Zjednoczonych w tej dziedzinie. Lecz sadzę, że dla obydwu stron wystarzą pod tym względem pracy”. Cynicznie nie można było wyrazić amerykańskiego interesu w tej wojnie.

„Atlantyk najważniejszy front”

Pow.żne ostrzeżenie czasopisma „Life” przed niebezpieczeństwem łodzi podwodnych

SZTOKHOLM. Jak donosi własny komunikat „Folks Dagbladet” z Lizbony, „Life” wypowiada poważne ostrzeżenie przed co raz bardziej wzrastającym niebezpieczeństwem łodzi podwodnych. Nie ma w tym żadnej przesady, pisze gazeta, jeśli się powie, że Atlantyk jest naprawdę ważnym frontem w obecnej wojnie. Poza tym użyte przez Niemców na Atlantyku łodzie pod-

wodne można nazwać łodziami najwyższego gatunku. Technika zrobila tego rodzaju postępy, że część uzbrojenia przeciwników Osi stała się w praktyce przestarzała. Łodzie podwodne najwyższej klasy są większe i szybsze od zwykłych łodzi podwodnych i mogą szybko zanurzać się na dużą głębokość. Dlatego jest rzeczą nadzwyczaj trudną niszczyć je bombami głębinowymi.

nej dla pięciu oceanów. Brakuje tylko korwet. Pierwszy lord brytyjskiej admiralicji Alexander podkreślił natomiast jakiś czas temu, że na pierwszy plan wysuwa się potrzeba budowy okrętów konwojujących i że należy ją przeprowadzić kosztem tonażu handlowego. Z zestawienia tych dwóch oświadczeń militarno-politycznych wynika z matematyczną ścisłością, że Anglia została zmuszona przez Stany Zjednoczone do wzmocnionej budowy okrętów konwojujących. Amerykanie nie myślą o zaniechaniu swoich przegromnych planów budowy floty wojennej dla pięciu oceanów i o zrezygnowaniu ze swego przodującego stanowiska pod względem floty handlowej. Dla lepszej ochrony owych transportów z materiałami wojennymi i środkami żywnościowymi żądają oni od Anglii więcej okrętów konwojujących. Ta niedwój panująca na morzach Anglia zająta jest ponad to reparaacją uszkodzonych okrętów handlowych i wojennych, tak że nie może myśleć o rozbudowie obydwu flot.

Admirał Land zna zbyt dobrze kłopoty Anglików. Dla tego powiada on: „Moja angielscy przyjaciele pytali mnie często o sprawę żegludgi handlowej po wojnie. Wiedza oni, że obstaranie przewoźnym udziałem Stanów Zjednoczonych w tej dziedzinie. Lecz sadzę, że dla obydwu stron wystarzą pod tym względem pracy”. Cynicznie nie można było wyrazić amerykańskiego interesu w tej wojnie.

Nowoczesna tajemna i zabójcza broń

MEDIOLAN. (DNB). Zatonienie pięciu brytyjskich łodzi podwodnych na Morzu Śródziemnym przez nowoczesne niemieckie środki walki, jak o tym doniósł we czwartek niemiecki komunikat wojskowy, stanowi dla prasy północno-włoskiej wydarzenie dnia. Prasa ta pod wielkimi tytułami podkreśla wspomniany sukces „nowoczesnej, tajemnej i zabójczej broni”.

„Popolo d'Italia” zaznacza, że podczas gdy Anglikom i Amerykanom wraz z ich wszystkimi konferencjami i technicznymi komisjami nie udało się wynaleźć skutecznego środ-

ka do zwalczania łodzi podwodnych i gdy oni w obronie przeciwnym łodziom podwodnym zmuszeni byli zadowolnić się zwiększonym użyciem lotnictwa jako jedynym postępem w ściganiu nieprzyjacielskich łodzi, to technika niemiecka znowu zaskoczyła przeciwnika. Niemcy posiadają obecnie, jak w końcu podkreśla korespondent, na polu wojny, prowadzonej łodziami podwodnymi nie tylko najlepszą broń zaczepną, lecz także, jak to wykazały najnowsze sukcesy, najlepszą broń obronną.

Ogromne straty materiałów wojennych podczas zatapiania okrętów

MADRYT. (DNB). W pewnym artykule na temat bitwy na Atlantyku wskazuje militarny współpracownik „ABC” na to, że Stany Zjednoczone i Anglia zwyczajnie tak sprawę stawiają, jak gdyby chodziło jedynie o to, by budowa nowych statków towarowych dotrzymywała kroku zatapianiu tonażu. Nie wolno jednak zapominać, pisze gazeta hiszpańska, że wraz z zatapianymi okrętami na dno morskie idą również marynarze z ogrom-

nymi ilościami materiałów wojennych i środków żywnościowych wszelkiego rodzaju. Straty te oznaczają stałe, znaczne osłabianie się potencjału wojennego przeciwników Osi. Bitwa na Atlantyku pozostaje w bardzo ścisłym związku z bitwami na lądzie i w skutkach swoich jest ona kontynuowaniem zwycięstw marynarzy Osi na kontynencie. Dlatego też mocarstwa Osi mają wszelką podstawę do wiary w swoje zwycięstwo.

Współpraca mocarstw paktu trzech

TOKIO. (DNB). W dniu 22 marca zebrała się mieszana komisja techniczna mocarstw paktu trzech w Tokio w lokalu urzędowym japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Japonii, Taniego.

Na posiedzeniu byli obecni członkowie komisji głównej, w tej liczbie minister spraw zagranicznych Tani, ambasador niemiecki, H. G. Stahmer i ambasador włoski, Mario Indelli. Poza tym w posiedzeniu uczestniczyli urzędnicy japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz w roli członków komisji wojennej fachowi oficerowie cesarsko-japońskiej armii i floty oraz niemieccy i włoscy attaché wojskowi marynarki i floty powietrznej.

Podczas tych obrad omawiano szczegółowo rozmaite ważne zagadnienia, dotyczące współpracy trzech mocarstw, skierowanej przeciwko wspólnemu nieprzyjacielowi, osiągając przy tym zupełną jednogłośność w poglądach.

TOKIO. (DNB). Tutejsze koła polityczne ze szczególnym zadowoleniem witają nową dowodzącej współpracy mocarstw paktu trzech, które znalazły wyraz w przebiegu posiedzenia wspólnej komisji technicznej w Tokio. Jak zaznaczają, również i ta konferencja była wypełniona takim samym duchem serdeczności i przyjaźni i braterstwa, jak i posiedzenia takich samych komisji, które odbyły się od czasu zawarcia tego paktu w Berlinie i Rzymie. W ostrym przeciwieństwie do tej zupełnej harmonii panującej wśród mocarstw Osi, nietylko w dziedzinie celów wojennych, ale i praktycznym ich urzeczywistnieniu, znajdują się różnice poglądów i walki o swe interesy w obozie przeciwników Osi. Sukcesy wojenne mocarstw Osi z jednej strony i

ściśła solidarna współpraca ich z drugiej strony są najlepszą gwarancją ostatecznego zwycięstwa i urzeczywistnienia ideału stworzenia nowego ładu światowego, opartego na utworzeniu nowych zasad sprawiedliwości.

SZTOKHOLM. (DNB).

W londyńskich kołach politycznych i dyplomatycznych wielkie wrażenie wywołał artykuł liberalnego dziennika „News Chronicle”, omawiającego w związku z rokowaniami Edena w Waszyngtonie, stosunki angielsko-sowieckie i amerykańsko-sowieckie. Artykuł ten żądający „próby ochrony” przyjaźni brytyjsko-sowieckiej, wyraźnie odkrywa, że Moskwa nie zgadza się z obecnym składem gabinetu Churchilla i żąda zmian w łonie rządu angielskiego albo za raz, albo co najmniej w końcu wojny. „News Chronicle” wskazuje, że Moskwa przede wszystkim dziwi się, że cały szereg ministrów z czasów Neville Chamberlaina jeszcze dzisiaj zajmuje odpowiedzialne stanowiska. W związku z tym przede wszystkim wskazują na osobę lorda Simona. Osoby te powinny jak najprędzej zniknąć z gabinetu angielskiego. W politycznych kołach Londynu uważają, że artykuł ten powstał z „inicjatywy” ambasady sowieckiej w Londynie. Oświadczenia tu, że ambasador Maiski i stojący za nim rząd sowiecki, powodując pojawienie się takiego artykułu, wtrącają się do wewnętrznej polityki angielskiej i uważają, że jest to znamienym objawem ducha czasu, że takie artykuły wogóle się pojawiają, gdyż dotychczas w historii Anglii nigdy jeszcze nie było, aby zmiany w rządzie brytyjskim odbywały się na życzenie i dla interesów zagranicy.

Kozacy walczą przeciwko Stalinowi

P. K. Komunikat sił zbrojnych doniósł niedawno w słowach pochwały o walce krajowych oddziałów na wschodzie. Wzmianka ta przypominała ponownie społeczeństwu o poparciu czynnym, jakiego udziela pewna część miejscowej ludności Niemcom i ich sprzymierzeńcom w walce przeciwko bolszewizmowi. Znaczne masy narodów wschodnich, Rosjan, Ukraińców, Tatarów, Estończyków, Łotyszów i Litwinów chwyciły z wewnętrznych pobudek za karabin, by walczyć za ojczyznę i prawo do życia. W międzyczasie dołączyły się dalsze tysiące współbojowników, którzy połączyli pod sztandary dla walki o przyszłość Europy i zachowanie ich własnego narodu. Wśród nich wyróżniają się głównie kozacy i inni koczowniczy tryb życia, którzy wyparli się dalsze zagrożeń wrogowi Stalinowi i jego systemowi, przez który naród ich skazany został na zagładę i z gorącym fanatyzmem przeprowadzają walkę aż do ostatka.

Jako urodzeni jeźdźcy, pełniąc głównie służbę w kawalerii, walczą kozacy w większym i b. mniejszym stopniu samodzielnie w małych grupach, spełniając cenne usługi w dziedzinie bezpieczeństwa i wywiadu a ponadto prowadzą prawdziwie skuteczną partyzancką walkę przeciwko nieprzyjacielowi z którym dotychczas znaliśmy się bliżej. Dniem i nocą siedzą oni przeciwko niemu na karku, zjawiając się niespodzianie rozbijają jego rezerwy, dotkliwie ruinują dowództwo jego posiłków, napadają na mniejsze jednostki, niszczą bunkry i punkty oporu, jedynym słowem zjawiają się oni

w zębie tam, gdzie się ich najmniej spodziewają. Prowadząc tego rodzaju walkę osiągnęli bardzo duże sukcesy przy bardzo małych stratach.

W tych oddziałach, których Sowiety już się obawiają i które „wywoła siłą i energią spełniają wszelkie poruczone im zadania, tkwi duch, w którym obok niezłomnej wiary w zwycięstwo Niemiec przejawia się dzika nienawiść do wszystkiego, co bolszewickie. Albowiem każdemu z tych bojowników wolności wyrządził bolszewizm jakąś krzywdę. W większości ich rodziny zostały wywłaszczone i we wszystkie strony rozproszone. Ojcowie, matki i bracia żyją na wygnaniu, lub przymierają głodem, albo zmarli przy pracach przymusowych. Oni sami, wzięci przemocą do wojska sowieckiego, zbiegli do Niemców i zgłosili się ochotniczo do walki przeciwko swoim ciemiężcyтелям.

Uzbrojeni początkowo tylko w szabie, w następnych razach w rewolwery, zdobyli sobie w końcu potrzebną broń prawie wyłącznie na nieprzyjaciela. W części w starych jeszcze swoich mundurach, z czapą futrzaną na głowie, sprawiają one dobre wrażenie. Ciekawy jest to widok, kiedy pędzą oni na swoich koniach przez zamrażnięte stepy w wyciągniętym galopie i strzelają z jednej ręki. Piękny obraz dla każdego żołnierza.

Kozacy są żołnierzami z tradycją. Ich żołnierska postawa i ich dyscyplina są nienaruszone. Według starego prawa kozackiego istnieje u nich jeszcze dzisiaj kara śmierci za tchórzostwo, brak karność, odmówienie posłuszeństwa, kradzież i za pędowanie.

Splamienie munduru niemieckiego, skoro go już noszą, karzą w ten sam sposób. Na swoich przełożonych Niemców spoglądają kozacy z szacunkiem. Stanowią oni dla nich pojęcie górującego duchu i tego przewodnictwa.

Wielu kozaków nosi już dzisiaj medal waleczności dla narodów wschodnich, nadawany jako medal brązowy, srebrny i złoty. Noszący to odznaczenie kozacy są odważni i nieustraszeni żołnierze, którzy przed nieprzyjacielem czują się dostojnie jak u siebie w domu. Choćby wymienić dla przykładu 26-letniego kozaka B. z nad Tereku, który jako podporucznik na Krymie przeszedł z całym swoim plutonem na stronę niemiecką. Mówi on, że wdarł się on na 20 km. w głąb kraju nieprzyjacielskiego, wycofując z zajętej przez bolszewików wsi całą załogę czołgu i przyprowadził ją do niewoli. Inny był dowódca saperów i wysadził w powietrze w pewnym momencie, zajęty przez silne oddziały bolszewickie, przed domem komendanta trzy sianowiska dział, z tego dwa z załogą. Trzeci wraz z 17 kozakami wziął na terenie nieprzyjacielskim 96 jeńców i powrócił bez własnych strat.

W szeregu kozaków znajdują się młodzieńcy obok siwiejących już mężczyzn, każdego z nich swoim bronią swego narodu. 17-letniego T. usunął on cztery razy z powodu jego dziecięcego wyglądu. Zgłaszał się on jednak. Tak długo, aż go w końcu przyjęto. Dorosłszy na koniu, stał się on jednym z najlepszych jeźdźców meldunkowych po stepach, jeździ na koniu jak diabeł, jest odważny i nie zna

lęku. Kiedy pewnego razu, gdy jechał sam jeden, zastrzelono pod nim konia, prześlizgnął się dalej piechotą i oddał swój meldunek. Z nowym koniem, którego prowadził obok siebie, powrócił on cajo do swego oddziału. Ze starszych wspomnień należy o 49-letnim kozaku dońskim M., który zgłosił się ze swoim 19-letnim synem. M. przeżył już wojnę światową, a w wojnie domowej walczył już przeciwko bolszewikom. Wówczas obiecał mu wskutek odmrożenia obydwie stopy. Mimo to walczył dzisiaj znowu i jeździ konno przeciwko nieprzyjacielowi mimo kalectwa swoich nóg.

Listę tego rodzaju żołnierzy i ich czynów można by dowolnie przedłużać dalej. Tych kilka jednak przykładów wystarczy w zupełności dla charakterystyki kozaka, jako wybitnego żołnierza, który jako jeden z pierwszych przedstawicieli ujarzmionych przez Sowiety narodów wschodnich, gotujących się do uwolnienia się spod jarzma krwawego terroru Stalinia, chwycił za broń, by przy boku Niemiec walczyć przeciwko wspólnemu „bolszewizmowi” i o lepsze życie.

(„Deutsche Allgemeine Zeitung”).

Aresztowanie bandy paskarzy w Tel-Awivie

ANTAKYA (DNB). Rząd palestyński natrafił na ślad pewnej bandy paskarzy w Tel-Awivie, którzy ze szkodą kraju przemycali do innych krajów towary, przeznaczone dla Palestyny. Jest to grupa żydów, osiągających fantastycznie wysokie zyski przy tych przestępstwach machinacjach.

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów.

Przedpłata za prenumeratę powinna być skutecznie płaconą przed 1-ym każdego miesiąca.

Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

AZORY

Wskutek ciężkich porażek, jakie niemieckie jodzie podwodne zadawały żegludze norwodzielskiej w pobliżu Azorów, wysuwa się ten atantycki archipelag na czoło zainteresowań. Azory — nazwa oznacza wyspy — nazwa — leżą w północnej części Oceanu Atlantyckiego, w odległości 1700 km na zachód od Portugalii. Archipelag ten, składający się z 9 wysp, stanowi najstarszą zamorską posiadłość Portugalii. Wyspy nie są uważane za kolonię, lecz stanowią prawnie i politycznie prowincję samego kraju ojczystego. Archipelag ciągnie się przez morze łukiem długości ponad 650 kilometrów z południowego wschodu na północny zachód. Łuk ten rozpoczyna się przy wyspie Santa Maria, kończy się wyspami Flores i Corvo w pobliżu Marza Sargasso i podzielony jest przez wody około 190 km na trzy grupy. Porty Azorów nie są specjalnie dobre, najbezpieczniejszy jest Angra do Heroísmo na wyspie Terceira, Horta na wyspie Fayal i Ponta Delgada na wyspie San Miguel.

Wszystkie wyspy są pochodzenia wulkanicznego i wszystkie ciągną się z południowego wschodu na północny zachód. Wszystkie są górzyste i porośnięte gęstymi lasami. Wśród stożków wulkanicznych najwyższy jest Pico Alto (2320 m.) na wyspie Pico. Istnieje mnóstwo jezior i gorących źródeł. Od czasu odkrycia wysp przez portugalskiego żeglarza Cabrala w roku 1444 nawiązały się do archipelagu często trzęsienia ziemi. Klimat jest łagodny, wilgotny i zdrowy. W zimie zdarzają się gwałtowne burze. Powietrze jest często tak wilgotne, że odkleja się tapety od ścian i fortele od mebli. Na urodzajnej glebie wulkanicznej krzewi się bujna roślinność. Wечно zielone lasy wawrzynowe sięgają aż do 800 metrów ponad poziom morza. Uprawa się tutaj wszelkie płody. Portugalii, szczególnie wspaniałe pomarańcze, ananasy, banany, buraki cukrowe. Wino udatę się znakomicie na zachodnich stokach Pico Alto i zjawia się w handlu zwykle jako wino Faya, a czasami także jako mader. Nie spotyka się natomiast dębów, rosnych palm, a drzewo oliwowe tylko na wyspie Terceira. Metali niema. Znaczną jest hodowla bydła, dostarczająca dobrego mięsa na rzeź. Wyjątkową jest na wyspie Corvo wyhodowana rasa krów karłowatych, które dorastają tylko do 1 metra wysokości. Bardzo ożywiony jest handel z Portugalią. Dawniej były Azory bardzo ważne jako stacja kabla transatlantyckiego. Od chwili zwycięskiego pochodu przez świat telegrafu iskrowego znaczenie Azorów jako przekazywacza w komunikacji telegraficznej znacznie spadło. Wysyłane z Niemiec do Ameryki wiadomości telegraficzne przechodziły niegdyś przez Emden — Azory.

Kiedy Portugalczyk Cabral przybył do Azorów, były one całkowicie niezamieszkałe. Lecz były one znane już nar-

dom starożytnym. Ze Kartagińczyków dojeżdżali do tych wysp, świadczą o tym znaleziska na wyspie Corvo monety. Również Normanowie i Arabowie znali archipelag, który poza tym umieszczany był na mapach 14 i 15 stulecia. Zorganizowali jednak wyspy dopiero Portugalczyki, którzy zaczęli je też zaraz kolonizować. W roku 1453 były już wszystkie wyspy zajęte. Z początku zaliczano Azory do Afryki, obecnie jednak za przykładem Portugalii uważa się je za należące do Europy. W roku 1466 odstąpił król Alfons V Portugalii wyspę Fayal na dożywocie swojej córce, księżniczce Burgundzkiej, matce Karola Smiałego. Wskutek tego na wyspie Fayal znalazło się wielu osadników z Flandrii, skąd też źródło swoje wzięła nazwa wysp flandryjskich i flamandzkich. Córka burgundzkiego namiestnika Jobsta von Hürtera została w roku 1486 żoną sławnego niemieckiego kosmografa Marcina Behaima, który przebywał na Fayal od roku 1486 do 1490 i od 1494 do 1506. Po śmierci księżniczki powrócił na wyspę Fayal z powrotem do Portugalii.

Dzisiaj licza Azory na 238 km² okrągło 275.000 mieszkańców. Ludność jest pochodzenia portugalskiego, częściowo zmieszana z murzynami i z mulatami. Obecna stolica jest Ponta Delgada na São Miguel, poprzednio zaś stolicą była mała wioska położona Angra do Heroísmo na wyspie Terceira.

Z nowszą historią Portugalii są związane Azory bardzo ściśle. Wybitnie ważną rolę odegrały one w portugalskiej wojnie domowej w roku 1832. Na wyspie Terceira szukał wówczas schronienia cesarz Pedro I z Brazylii, ojciec pozbawionej przez jego brata Michała młodości portugalskiej królowej Marii da Gloria tronu i zbroił tam wojsko ekspedycyjne przeciwko rabusiowi tronu. Mieszkańcy Azorów skupili się z entuzjazmem wokół szlachetnego Pedra, który przy ich pomocy doprowadził sprawę swej córki do zwycięstwa. Wówczas to Angra otrzymała z powodu okazanego bohaterstwa swych obywateli honorową nazwę Angra do Heroísmo.

Dla wszystkich Portugalczyków Azory są drogą. Wiążą się przecież z nimi wspomnienia pierwszych wynadów Portugalczyków na Ocean Atlantycki. Były one przed 500 laty pierwszą bazą Portugalii na Oceanie a przez to samo kolebką znaczenia Portugalii na morzach i jej potęgą kolonialną. Wiadomo, że Amerykanie spożywają żądym okiem również na wyspy atlantyckie. Świadoma tego niebezpieczeństwa wzmocniła Portugalia ostatnich czasach znacznie swoje siły wojskowe na Azorach. Związanie się Portugalii z Hiszpanią w blok iberyjski jest dalszym dowodem zdecydowanej woli narodu portugalskiego w kierunku obrony z całą energią swego historycznego stanowiska na Atlantyku i w Afryce.

(OAD).

Wypadki

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK UCZENNICY. Sienkiewiczówna Ewa, lat 13 zamieszkała przy ul. Biedu Nr. 2 m. 4 uległa nieszczęśliwemu wypadkowi skomplikowanego złamania podudzia. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku wezwany lekarz pogotowia ratunkowego odwoził na szpitala św. Jakuba. (w)

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK NA KOLEI. Pracownik kolejowy Narwoysz Romuald lat 23 uległ nie-

szczęśliwemu wypadkowi podczas pracy przy załadunku paleów u nogi. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku wezwany lekarz pogotowia ratunkowego odwoził na kurację do szpitala Kolejowego (d. klinika litewska). (w)

— ZŁAMANIE NOGI. Koziejski Józef lat 6 zamieszkały przy ul. Młotnej Nr. 12 doznał złamania nogi. Pogotowie ratunkowe odwoziło go do szpitala św. Jakuba. (w)

Wynik wyborów w Kolumbii

MADRYT (DNB). Jak do nosi EFE z Bogoty, po mimo nie posiadania jeszcze ostatecznego wyniku wyborów ubiegłej niedzieli, można już teraz stwierdzić zwycięstwo partii liberalnej, będącej obecnie u steru władzy. Przewidywane jest uczestnictwo liberałów w kongresie w liczbie 60 głosów, podczas gdy konserwatyści otrzymają około 50 głosów. Po raz

— 0:0 —

Anglia buja w dziedzinie utopii

MADRYT (DNB). W kołach angielskiego przemysłu komunikacji powietrznej wciąż są omawiane mało pocieszające widoki na komunikację powietrzną brytyjską w okresie po wojennym. Jak dawniej, tak i obecnie nie widzą tu możliwości zwalczania konkurencji amerykańskiej, albo choćby jej powstrzymania. Tym bardziej groteskowo brzmi informacja londyńskiego przedstawiela madryckiej gazety „Ya” wobec faktu, że Anglia jak to wyraźnie przyznają jej własni rzeczoznawcy, nie posiada ani jednego współczesnego samolotu transportowego. Według sprawozdania tego dziennikarza hiszpańskawiają, obecnie w Anglii zastanawiają

się nad projektem architekt Wallera, który z polecenia rządu opracował projekt budowy portu dla lotnictwa światowego w Londynie. Ten obdarzony bujną fantazją architekt za mierza utworzyć w sercu Anglii pewną kombinację pomiędzy olbrzymią stacją kolejową, a lotniskiem, któraby stanowiła centrum całkowitego przyszłego handlu światowego. W porównaniu z tym olbrzymim dworcem komunikacyjnym na wet budowa Kanalu Panamskiego byłaby pracą liliputów. Jak widać, wobec swej niezdolności współzawodnictwa ze swym potężnym sojusznikiem z tamtej strony Atlantyku, Anglia sięga znowu w dziedzinie fantazji i utopii.

Spadek eksportu ropy naftowej z Wenezueli wskutek braku tonażu

BUENOS AIRES. (DNB). Wywóz nafty z Wenezueli spadł wskutek trudności transportowych, jak podaje argentyńska agencja informacyjna z Caracasu. Jakkolwiek ropa naftowa jest nadzwyczaj potrzebna przeciwnikom Osi, to komunikacja statków-cystern jest mocno ograniczona. Statki te są zajęte częściowo na terenach wojny, a częściowo i unieją wielkie trudności, gdyż

załoga ich żąda niebawem wysokich ubezpieczeń za żeglugę po Morzu Karaibskim, pełnym nieprzyjacielskich łodzi podwodnych. Po ataku na wyspę Arubę, siedzibę największej na świecie rafinerii nafty, należącej do Standard Oil, wywóz ropy naftowej czasowo zupełnie ustał. Odpowiednio do tego zmniejszyła się też eksploatacja ropy.

Katastrofa przy zawaleniu się ściany więzienia

GENEWA (DNB). Jak podaje dziennik „Irish Independent”, w mieście Waterford w południowej Irlandii zawała się wysoka ściana więzienia przy czym gruzy jej spadły na szereg niżej znajdujących się

małych domów mieszkalnych, zabijając 9 osób i raniąc 17. Katastrofa wydarzyła się wśród nocy, wobec czego mieszkańcy uszkodzonych domów znajdowali się we śnie.

Powrót wywiezionego

Wywieziony przez bolszewików mieszkaniec Wilna Mieczysław Czerniawski w tych dniach powrócił do swej ojczyzny.

Jak on sam opowiada, w dzień po rozpoczęciu się marszu na wschód, a więc 23 czerwca 1941 r. poszedł jak zwykle do swego miejsca pracy — pewnego garażu — skąd został wywieziony przez bolszewików na dworzec i stamtąd otransportowany w głąb Rosji. W pociągu miał dwóch litewskich towarzyszy podróży, obydwoh z Nowych Trok, Joun Bagdonawiczusa i Wincentego Stepanawiczusa, których spotkał ten sam los.

W głąb Rosji już oni nie byli tak ściśle dozorowani i mogli dowolnie zmieniać swe miejsce pobytu. W międzyczasie otrzymali oni nowe papiery osobiste.

Wszyscy trzej zatrzymali się pewien czas w Czelabińsku na Uralu. Stamtąd jeden z nich, Stepanowiczus, odjechał początkowo do Taszkentu, a następnie do Frunze.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

gdzie otrzymał pracę w cegielni. Dwaj pozostali postanowili udać się na południe przez Magnitogorsk i Stalingrad. W wielkim zamęcie ludzkim w Stalingradzie zgubili się jednak i Czerniawski musiał samotnie kontynuować swą pełną przygodę, podróż. Ostatecznie zatrzymał się w Maikopie, gdzie otrzymał, po wkroczeniu oddziałów niemieckich zezwolenie na powrót do ojczyzny, którą osiągnął po długotrwałej podróży.

(„W. Z.”).

Dnia 10 marca we wtorek w drugą bolesną rocznicę śmierci s. t. p. prof. Stanisława Cywińskiego zmarłego na wygnaniu w Rosji, odbędzie się żałobna Msza św. w kościele św. Jakuba o g. 9-ej. O czym zawiadamia Krewnych i Przyjaciół Rodzina.

Pan'om E. Brzozowskiej, H. Sumorokowej oraz małemu Mareczkowi z powodu przedwczesnego zgonu Ich siostry i matki tą drogą składam wyrazy szczerego współczucia Janina Popiałto.

Głos z drugiej strony ludy Klienteli też można wiele z rzucić

Jakoś tak się uatto, że wszyscy najwięcej narzekają na obsługę sklepową. Na nią spada odpowiedzialność za niedoszacowane w czasie towaru, za kolejkę przed sklepem, za nieuprzejmość i wiele innych rzeczy, stanowiących przykrość dla klienta sklepu z towarami normowanymi w okresie wojennym. O tym już wiele pisało się, a wciąż się mówi. Sprawa ta stanowi najwadszej sprawy temat rozmów w kolejkach. Aby jednak komuś przyznać rację, trzeba również wysłuchać i innej strony.

Głos z drugiej strony ludy, panienka zatrudniona w sklepie rejonowym z artykułami spożywczymi, sprzedawanymi na kartki przyznaje, że w narzekaniach jest, niestety, wiele racji. Jednak publiczność często zapomina, że przecie sprzedawcy są tylko ludźmi, i dlatego mogą czasem mylić, a nawet zdenerwować się. Nierzadko omyłka jest dowodem złej woli. Dlatego, że są niekiedy sprzedawcy, naprawdę działający na niekorzyść Klienteli, nie można potępiać wszystkich.

Praca sprzedawcy w dzisiejszych czasach jest bardzo trudna. Prawda, że czasem, gdy nie ma towaru w sklepie, to i nie ma roboty. Natomiast, gdy przywiozą towar, to trzeba zwać się jak w ukropie.

Sklep pełen kupujących, za drzwiami kolejka, wszyscy się niecierpliwią, robią przykre uwagi, a tu trzeba i kartki wydawać, zważając na kupony i dobrze odważyć, a nieraz i reszły wydać. Wszystko to trzeba wykonać w gorączkowym pośpiechu. W wypadku omyłki to i klient zwymyśla i grozi nieprzyjemnościami od dyrekcji. Przecie wszystko to, co się sprzedaje, jest ściśle kontrolowane, sprawdzane i podlega częstym lustracjom. Trzeba pilnie uważać, pracować, w ciągłym napięciu nerwowym, co niesłychanie wyczerpuje. Po ciężkim dniu krzątaniu się trzeba jeszcze ujmować sobie spoczynku, aby przygotować do rozliczenia się za towar, wyliczyć w ciągu dnia

kupony. Pracy więc jest bardzo dużo. Publiczność jednak tego nie chce zrozumieć i ze swojej strony stawia tylko duże wymagania. Prawie każdy przychodzący do sklepu jest nastroszony ujemnie względem personelu. Skutkiem tego nastawienia wyjątkowo czasami przykreści dla obydwoh stron. Zdarza się, iż klient wymagający bezwzględnej naczynowości od sprzedawcy, sam postępuje nieuczciwie. Gdy sprzedawczyni omyli się na niekorzyść Klienta, to klient zrobi jej uwagę, czy nawet awanturę. Natomiast, gdy omyłka wypadnie na korzyść kupującego, to najczęściej taki kupujący cichutko wynosi się ze sklepu, ciesząc się, iż udało mu się oszukać sprzedawcę. Zwracających błędnie wydaną podwyżkę wagi itp. jest bardzo mało.

Wśród sprzedawców jest jeszcze bardzo wielu niedoświadczonych, nie umiejących jeszcze postępować z Klientami. Aby to usunąć kierownictwo sklepów przeprowadza ciągle odprawy, kursy dla personelu. Osoby nie nadające się do pracy w sklepie są bezwzględnie usuwane. Trzeba bezstronnie przyznać, że poprawę w porównaniu np. z rokiem ubiegłym.

Personel sklepowy nie ma wielkich wymagań w stosunku do kupujących. Prosi tylko o zrozumienie, że praca jego jest naprawdę trudna i dlatego trzeba trochę wyrozumiałości, no i grzecznego ustosunkowania się.

Podaliśmy powyżej głos sprzedawcy, sprzedawczyni z przeciętnego sklepu rejonowego. Jak widać i sprzedawcy mają wiele do zarzucenia kupującym. Niewątpliwie zasługuje na to bezpodstawnie i warto zastanowić się nad nim. Postępujemy zawsze tak, jak chcielibyśmy, aby z nami postępowano i wtedy nienajmniej wielu nieporozumień i przykrości, choćby na tak drobnym odcinku życia, jak ten rejonowy. (s)

WACŁAW JANOWICZ
po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 25-go marca 1943 roku w wieku lat 76.
Eksportacja zwłok z kosztami przy Alei Róż na cmentarz Rossa odbędzie się dnia 8 b. m. o godz. 14 min. 30.
O czym zawiadamiają Rodzina i Przyjaciel.

Anna Wieliczko
opieczona św. Sakramentami zmarła dn. 27 b. m. w wieku lat 84.
Nabożeństwo Żałobne ze spokój Jej duszy odbędzie się dn. 29 b. m. w kościele przy ul. Dobrej Rady o g. 8 m. 10 rano, ograb zaś na cmentarz Rossa nastąpi w niedzielę dn. 28 b. m. o godz. 14 z domu żałoby przy ul. Bukowej Nr. 2/4.
O czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych stroskana Córka i Wnuczka

W trzecią rocznicę śmierci s. t. p. Władysława - Daniela Boratyńskiego
odbędzie się Nabożeństwo Żałobne za spokój Jego światlanej duszy w kościele O.O. Misjonarzy o godz. 8 rano dnia 31 marca
O czym zawiadamia życzliwych pamięć Zmarłego Żona.

Eugeniusz Ratyński
właśc. maj. Pereżyry po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł w Panu dn. 26 marca r. b. w wieku lat 67.
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Antokolskiej 17 m. 1 do kościoła św. Piotra i Pawła odbędzie się 29 marca o godz. 8 rano. Po Nabożeństwie Żałobnym nastąpi poezreb na cmentarz Antokolskim (Wojskowym).
O czym zawiadamiają pograbieni w skutku Matka, Żona, Siostra i Rodzina.

Kalinka Boltówna
Uczennica b. Konserwatorium w Wilnie, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła dn. 25 b. m. w wieku lat 70.
Pożeb z domu żałoby odbędzie się dn. 28 marca b. r. o godz. 3 poob., zaś Nabożeństwo Żałobne odbędzie się dn. 29 o godz. 8 z rano, o czym powia amiają pogrąone w nieutulonym żalu Matka i Przyjaciółka

Jana Baniewicz
W bolesną rocznicę zgonu s. t. p. odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele Chrystusa Króla w Kolonii Kolejowej o godz. 7-ej dnia 29 mar. a 1943 r.
O czym zawiadamiają Przyjaciół i Znajomych Rodzice.

Alfonsa Sokolowskiego
zostanie odprawiona Msza św. i ezechw. w kościele św. Jana o goz. 9 rano dn. 30 marca 1943 r. we wtorek, na które zaprasza Krewnych i Znajomych stroskana Żona i Córka.

28 MARZEC
Jana K., Doroteusza
Wschód słońca 5:03
Zachód słońca 17:46

WYDAWANIE NOWYCH KART ŻYWNOSCIOWYCH NA 15 OKRES APROWIZACYJNY. Przypominamy mieszkańcom miasta Wilna, że zgodnie z zarządzeniem Wydziału Aprobizacyjnego Gospodarczego w dniu 29 marca b. r. będą wydawane karty żywnościowe tym rodzinom, których nazwiska głów rodzin znajdują się na liście: A, B, C, D, E, (w).

NOWE KARTY PRZEMYSŁOWE NA PAPIEROSY. W 15 okresie aprobizacyjnym mężczyźni od lat 18 otrzymują nowe karty przemysłowe na papierosy. (w)

TEGOROCZNE ŚWIĘTA WIELKANOCNE SĄ FENOMENEM KALENDARZOWYM. Czytelnicy już za pewnie przekonali się z kalendarza, który niedawno był załączony do jednego z numerów naszego pisma, że w roku bieżącym będziemy mieli

nietypowe późne święta Wielkanocne, które przypadają na dzień 25 kwietnia. Nie każdy jednak wie, że tak późno święta są swego rodzaju fenomenem kalendarzowym.

Jak powszechnie wiadomo, Wielkanoc zawsze przypada na pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca (przypadającej po wiosennym zrównaniu dnia z nocą). Pierwsza pełnia po rozpoczęciu się wiosny przypada w r. b. na dzień 20 kwietnia, a pierwsza niedziela po niej na 25 kwietnia. Data ta jest najpóźniejszą, na którą może wypaść Wielkanoc. Z datą tą łączą się również daty świąt, zależne od daty Wielkanocy, jak Wniebowstąpienie, Złote Świąta, Boże Ciepło, które również w r. b. przypadają niezwykle późno.

Takie późne święta wielkanocne wydzierają się przeciętnie co 100 lat, jednak jak wynika z załączonych zestawienia nie jest to regułą. Odległość między tym zjawiskiem są bardzo różne, najdłuższy sięga 247 lat. W ostatnim tysiącleciu Wielkanoc w dniu 25 kwietnia przypadała

w latach: 919, 1014, 1109, 1204, 1451, 1540, 1641, 1734, 1836 i w tym 1943 roku. (s)

TRUST „SODYBA” ZAWIERA UMOWY NA UPRAWĘ JARZYN. Trust „Sodyba” zgodnie z zarządzeniem o wykorzystaniu pod uprawę warzyw jak największej powierzchni ziemi, rozpoczął zawieranie umów z rolnikami na uprawę jarzyn.

Umowy zawierane będą przy uprawianiu powierzchni nie mniejszej niż 0,25 ha dla poszczególnego gospodarstwa.

Zawierający umowy będą zaopatrzeni w nasiona nie tylko dla planowanej przewidzianej w umowie, ale również dla potrzeb własnych gospodarstwa. Wynikający z umowy obowiązek dostawy będzie odnosił się tylko do 70 proc. przewidzianego minimalnego urodzaju.

Dostarczono na podstawie umowy do „Sodyby” jarzyny będąca zaliczoną na poczet obowiązkowych dostaw zboża i innych produktów rolnych.

Oprócz tego za dostarczone do „Sodyby” jarzyny będą wydawane premie w postaci pewnej ilości

punktów uprawniających do nabycia artykułów przemysłowych, a mianowicie: wódka, likier, spirytus denaturowany, cukier, sacharyna, sól i papierosy. Zgłoszenia do zawarcia umowy przyjmuje Oddział „Sodyby” w Wilnie przy ul. Wielkiej Nr. 30, jak również jej agentury w Podbrzeźu, Trokach, Ejszyszkach, Osiejanach i Sołecznikach. (w)

DZIAŁALNOŚĆ POGOTOWIA RATUNKOWEGO W UBIEGŁYM TYGODNIU. W czasie od dnia 22 do 27 marca b. r. pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy w nieszczęśliwych wypadkach 70 osobom. Oprócz tego pogotowie zajęło było przy przewożeniu chorych do szpitali na kurację. (w)

GDZIE MOŻNA DOKONAĆ REMONTU MASZYN ROLNICZYCH. Fabryka odlewów i maszyn rolniczych w Wilnie przy ul. Makowej Nr. 8 przyjmuje obecnie do remontu różne maszyny rolnicze, których dodatkowo części żelazne nie przewyższają 25 kg. wagi; konieczne jest załączenie zaświadczenia agronoma powiatowego, który ma swą siedzibę w Wilnie przy ul. Teatrulnej Nr. 9.

Na wykonanie dodatkowych części żelaznych maszyn rolniczych i innych których waga wynosi ponad 25 kg, konieczne jest przedłożenie kart na żelazo.

Bez zaświadczenia agronoma okręgowego lub kart na żelazo, fabryka remontu maszyn nie dokonuje. (w)

KOWALE SĄ OBOWIĄZANI DO NAPRAW PO CENACH DOŚPIECIEN. Wobec zbliżającego się okresu rozpoczęcia robót polnych stało się aktualna kwestia napraw narzędzi rolniczych u kowali wiejskich. Stwierdzono wielokrotnie, że wielu kowali pobiera za takie naprawy ogromnie wygórowane ceny. W kilku wypadkach okazała się nawet konieczna interwencja czynników oficjalnych, które zarządziły konfiskatę narzędzi i nałożyły na winnych wysokie kary pieniężne. W ten sposób już zostało ukaranych 3 kowali. Wobec powyższego przypominamy, iż wszyscy kowale są obowiązani wykonywać remonty narzędzi rolniczych i inne roboty kowalskie po cenach dostępnych, nie różniących się od cen urzędowych, ustalonych za inne świadczenia. (s)

CZEPIANIE SIĘ SAMOCHODÓW PRZYCZYNIŁO NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKÓW. Rogucki Jan, lat 7, zamieszkały przy ul. Kauno (d. Kłowska) Nr. 40 m. 5 czepiając się błotników samochodowych uległ nieszczęśliwemu wypadkowi złamania uda.

Oflarę nieszczęśliwego wypadku pogotowie ratunkowe w stanie ciężkim przewiozło na kurację do szpitala św. Jakuba. (w)

RODZICE! WIĘCEJ UWAGI NALEŻY POSWIECIĆ DZIECIOM. Z nastaniem ciepłych dni zwiększyły się nieszczęśliwe wypadki dzieci, a mianowicie:

Rusicki Zygmunt lat 13 zamieszkały przy ul. Tartakowej Nr. 18 m. 4 bawiąc się z innymi rówieśnikami łozieniem ciężkich betonowych kessonów, używanych do budowania studni uległ nieszczęśliwemu wypadkowi złamania podudzia.

Kozłowski Józef lat 6 zamieszkały przy ul. Ułanowskiej (d. Mętna) Nr. 1 m. 1 złamał udo, stan groźny.

Wzywamy lekarzy pogotowia ratunkowego odwołać ofiary nieszczęśliwego wypadku na kurację do szpitala św. Jakuba. (w)

Soldatentheater II (Wileńska) 38

„Złote miasto”
Jutro premiera
„DIESEL”

„CASINO” (Wileńska) 47, tel. 6-77

„Trzynastcie krzesel”
Jutro premiera
„OJCZYŻNA”

„ADRIA” (Wileńska) 36, tel. 10-37

„Odmawiam zeznań”

„MUZA” (Wileńska) 8, tel. 6-62

„FAUNA PŁODNOJ AMERYKI”
Jutro premiera
„Głos z przestworzy”

„AUSZRA” (Wileńska) 34, tel. 10-70

„FRAU LUNA”

„Kolejowa” (Wileńska) 14, tel. 14-13

„Serce bez Ojczyzny”
Od jutra
„Trzynastcie krzesel”

„GRAŻYNA” w N.-Wilejce.

„OSKARŻAM”
Od wtorku 30.III.

„Kodzie podwodne — kurs Zachód”

TYLKO JEDEN RAZ
w niedzielę
dn. 28 marca r. b. o godz. 12-ej
w sali teatru miniatur „AL-BABA”
Wielka 66 odbędzie się

Koncert - poranek
ulubienicy Wilna

Stan sławy
PIASECKIEJ

b. artystki teatru „Lutnia”.
Przy fortepianie St. Dzięgielewski
i Serg. Kontor.

Przedprzedaż biletów
od czwartku 25 b. m.

w Antykwaracie przy ul. Wileńskiej (Wileńska) 16, w sklepie
zapawek Lidzkiej (Wielka) 32
oraz w kasie teatru.

Kupuję pudełka
odkonserw
i pasy różne wielkości w stanie
czystym i nierdzewnym. Ceny zależne
od wielkości od 20 do 70 zł.
Antakalmo (Antokalskaj) 30-1.

Przedprzedaż
biletów do rewii „Al-Baba”
odbywa się w Antykwaracie
przy ul. Wileńskiej (Wileńska) 16
między godz. 10-14 i w sklepie
zapawek Lidzkiej (Wielka) 32.

Miejskie Zakłady Ogrodnicze
w Wilnie

poszukują robotników i robotniczek
do pracy w ogrodach miejskich.
Szczegółowe informacje udziela Biuro M.Z.O.
przy ul. Antakalskiej 2 (d. Kocanica).
Codziennie, oprócz dni świątecznych,
od godz. 8 do 1-ej

PRAĆOWNIA
prawidł do butów

wykonuje WSZELKIE OBSTALUNKI
Dziółki (Wielka) 25-22.

Oczka maszynowo
podnosimy na poczekaniu
po państwowej cenie

A. KONDRATOWICZ
Grosse-Str. 47, obok kina „Casino”

DREWNIAKI (kłumpie)
po cenach urzędowych poleca
WYTWORNIA
Wilniaus (Wileńska) 17/19-3.

Kupię igły do maszyn, nitki,
gwoździe, dziurkaczki,
noże szteperskie, narzędzia szewskie
i stolarskie, papier szmergl, kłanry
do pasów, warsztat stolarski, nożyce,
młotki, kajak lub łódkę.

WYTWORNIA DREWNIAKÓW.
Wilniaus (Wileńska) 17/19-6.

POWSZECHNIE ZNANE
PRYWATNE SALONY
FRYZJERSKIE

z wadamią o otwarciu NOBGO
ZAKŁADU przy Traku (Trocka) 11
(vis à vis kościoła), oraz powiada-
miania, że Salony przy Pyłimo (Za-
walne) 14 funkcjonują nadal.

Przy kasie żądać pisemnej gwa-
rancji na Trwałą Odbudowę.

Z poważaniem
St. WOZKOWSKI.

ROWERY I PATEFONY
naprawia
A. ZALEWSKI

Aušros Vartu (Ostre - ramska) Nr. 29.
Kupuje opony i inne części rowerowe.

LABORATORIUM
zębów sztucznych

przyjmuje wszelkie roboty tech-
niczno - dentystyczne, wykonuje
na kauczuku i różnych metalach.

Roboty szybkie,
fachowa i tania
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23

albo frontowe wejście:
Tiljoji (d. Cienka) № 4-23.

Idzie wiosna...
Czas zrobić
KAPELUSZ
w firmie
WALENTYNA
POPLAWSKA

Vilniaus (Wileńska) 22
(Naprzeciw Apteki Miejskiej)
(wejście przez zakład
elektrotechniczny).

ZONA

ARTYSTYCZNE
PISANKI
I ZABAWKI
WIELKANOCNE

Dominikanerstr. № 8
HURT! DETALI!

Potrzeba natychmiast
50 dobrze
wykwalifikowanych
KRAWCOWYCH
do szycia na maszynie

Wynagrodzenie dobre.
Zgłaszać się
w firmie E. Reitz
Uniformwerke, Werk
„Wilna” Grossestr. 47.

Drewniaki (kłumpie)
po cenach państwowych letnie — ez
pozwolen, zimowe — na pozwolenie
poleca CZESŁAW DAGIS
Wilno, Dziółki (Wielka) 24
(obok apteki i Czerwonego Krzyża).

PRYWATNEGO GARAZU
za wynagrodzeniem poszukuje za-
mieszkała spółdzielca na kilka no-
clegów mieszkaniowych. Oferty do adm.
„Gonca” pod „Garaz”

WILNAŃSKI ELEKTRYCZNE
z gwarancją na piśmie dobrego
funkcjonowania wykonuje
Warsztat Elektrotechniczny
Inż. Z. Franka. Trakę (Trocka) 4-10

Kupię DRUT STALOWY
0,6, 0,7, 0,8
Pracownia Instrumentów
Muzycznych
K. Olszewskiego
Trakę (Trocka) № 15.

Drzewka owocowe
odborne na mrozy
Wilno, Kavariję (Kalwaryjska) 145
lub Danilewo, gm. Niemenczyn.
Teuroliński

68 ha drewna tej ziemi z budynkami
w Rosińskim (Raseni) pow. na
Kowieńszczyźnie od tam w dzierż-
awę jednemu lub kilku dzierżawcom.
Warunki zależą od omówienia. Zgła-
szyć się: Wilno, Wileńska 27-7.

Uwaga! Przyjmujemy do rezeracji
kal sze, śniegowce, deszczówki i
inną gumową robotę po cenach urzęd-
owych jeszcze tylko 3 dni w bieżą-
cym sezonie. Basanaj Cias (d. W. Po-
hulanka) 31/33-11 od 7-12 godz.
Tamże kupujemy stare kaptosy.

Antykwarjat Państwowego Wydawnictwa
ul. Dominikańska (Dominikańska)
(wejście od podwórka) poszukuje
i nabywa książki we wszystkich
językach ze wszystkich dziedzin
nauki i wiedzy.

Kupuję
książki i tygodniki różnej treści w
różnych językach. Antykwarjat Do-
minikańska 17, Halina Jacyna-Karás.

Różne

A) Stefan Arthur
Mauer. Biuro
podat. w języku niemieckim.
W. Jurgis (w. Jerski) 5-5
Czynne od g. 9-16.

A) Sayle stanął i
nasz. Jas-
nisko (Jasniński) 13
m. 1. front, i piętro.

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

A) aparat powiększa-
jący z kon-
torem do aparatu
„Leica” i krośnika
zawieszającego
na ośi (Sodę) (za-
o) 21-10.

B) książki nowe dla
pamiętności Nr. 28,
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13
Jasny czar. W. 13

Zaproszenie do
zobowiązania
Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Kupię materyał
nowoczesny
Kupię materyał
nowoczesny

Dr. Med.
Kazimierz Rejzler
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Leon Ruliewicz
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Fundowicz Stefan
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.

Dr. Med.
Wiktoria Pleskowska
Choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
w gm. 12. Przyjmuje
od 9-12 i 1-4.